

STICHTING WINGS TO VICTORY

AIRWAR MUSEUM / AIRMEN MEMORIAL ZEELAND

Crash No 550

Mosquito MM463

19-09-1944

Groede

19 september 1944

In de nacht van 18 op 19 september voerden 206 Lancasters en 7 Mosquito's van Bomber Command een succesvolle aanval uit op Bremerhaven. Missies van geringere omvang – hoofdzakelijk uitgevoerd door Mosquito's – hadden onder meer Berlijn en Rheine tot doel. Met 30 RCM missies en 67 Mosquito patrols zijn de activiteiten – wat dit Command aangaat – vrijwel volledig weergegeven.

De daglicht operaties beperkten zich tot een voorgenomen raid met 28 Lancasters van 419 en 428 squadron, 27 Halifaxes van 431 en 434 squadron en één enkele Mosquito van 8 Group naar de zware kustbatterij nabij Domburg. Ook deze missie werd weer herroepen en tot overmaat van ramp ging een Halifax tijdens de landing bij terugkeer verloren.

Nachtelijke inzet boven het Schelde gebied.

AEDF opereerde met in totaal 38 Mosquito's boven de delta van het Scheldegebied waarbij door welgeteld 27 van deze toestellen aanvallen werden uitgevoerd waarbij zeven ton explosieven en 117 lichtfakkels werden afgeworpen. Desondanks konden (helaas) geen resultaten worden geobserveerd.

Mission 642 van Eighth Air Force.

Met dit mission number werden meerdere opdrachten uitgevoerd waarvan de belangrijkste wel was de inzet van 796 B-17's naar wegverbindingen, spoorwegen, depots en olieopslag nabij steden als Koblenz, Wiesbaden, Darmstadt, Hamm, Soest en Dortmund. Elf B-17's (inclusief ditching en crash-landingen) gingen verloren en nog eens 345 werden door de Flak in meer of mindere mate toegetakeld. Eighth Fighter Command verleende met de inzet van 209 P-51's en 77 P-47's luchtbescherming. Eén toestel – een P-47 van 356 FG – ging hierbij verloren.

Het luchtruim boven de fronten bij Arnhem en Nijmegen werd het toneel van een treffen tussen de Luftwaffe en een totaal van 182 P-51's. Zes van deze toestellen – 5 van 357 FG en één van 364 FG – werden hierbij neergeschoten. Een zevende P-51, eveneens van 364 FG, ging tijdens een crash-landing bij terugkeer in Engeland alsnog verloren en twee keerden met gevechtsschade terug.

7 PG voerde met 16 F-5's en 6 Spitfires tal van verkenningen boven de frontgebieden uit en – heel ongebruikelijk – twee F-5's en één Spitfire gingen hierbij verloren (waarvan één in het Scheldegebied).

De luchtlandingen van Market Garden.

Deze dag zou definitief het kenmerk van de omslag met zich meedragen en stond verder hoofdzakelijk in het teken van de bevoorrading en ondersteuning van de reeds aanwezige troepen in de diverse bruggenhoofden. In een tijdsbestek – dat lag tussen 1430 en 1530 – werd met slechts 41 Horsa's (door Stirlings gesleept) en 60 US-Dakota's een deel van een Poolse Parachutisten Brigade overgebracht.

De bevoorrading was een zaak voor 385 US-Dakota's van 53 Troop Carrier Wing aangevuld met een honderdtal Stirlings, 63 RAF-Dakota's en enkele tientallen Halifaxes.

Vanwege de Flak versterkingen op de noordelijke route via Schouwen, werd nu de zuidelijke route dwingend opgelegd waarbij de kust van het vasteland tussen Oostende en Blankenberge

werd overvlogen en eerst nabij Herentals een wending richting frontgebied en (lucht)landingszone werd uitgevoerd.

Operaties van ADGB.

Naast de inzet van Eighth Fighter Command was ook ADGB met de inzet van 137 Spitfires en 8 P-51 Mustangs aanwezig zodat de luchttransport eenheden een directe bescherming kregen van ruim 300 jachtvliegtuigen. Daarnaast voerden Spitfires 74 extra sorties uit waarbij tal van doelen in het westen van Nederland onder vuur werden genomen.

Operaties van AEAF.

Voor zover na te gaan voerden squadrons van AEAF – verspreid over de gehele dag - 416 missies uit waarbij escorte en ondersteuning werd verleend aan de luchtlandingstroepen nabij Arnhem en Nijmegen, het oprukkende front in Noord-Brabant alsmede aan de gevechten in Zeeuws-Vlaanderen.

Tevens werd getracht zoveel mogelijk afbreuk te doen aan de Duitse evacuaties in het Scheldegebied.

Flakkommandeur Vlissingen.

0410 **Veere meldt vermutliche Bombenabwürfe in Richtung 3 weit.**

0502 Ausflüge von tieffliegende Maschinen von Richtung 2 nach 12.

0510 Motorengeräusche von Richtung 10 nach 1, wahrscheinlich kurvende Maschinen.

0524 **Weiße und rote Leuchtzeichen in Richtungen 9, 10 und 7.**

0530 Auf Rückfrage bei AK 203: Rote Leuchtkugeln wurden auf See geschossen.

Eigene Boote sind keine draußen.

Leuchtgranaten wurden von der 4./203 geschossen!

0750 Ausguck meldet drei einlaufende Boote aus Richtung 10 nach 4.

0813 Flakalarm! Luchs meldet zwei Ziele aus Richtung 8 Entfernung 15 km.

0815 Die Ziele stehen jetzt über Breskens, es handelt sich wahrscheinlich um Tiefflieger.

0818 Kriegswache Ruhe!

0904 Flakalarm! Kampfmittel melden Motorengeräusche aus Richtung 9 näherkommend.

0905 Motorengeräusche jetzt über der Schelde.

0906 Seedeich meldet Motorengeräusche aus Richtung 6, Souburg aus Richtung 11.

0912 Kriegswache Ruhe!

0948 Schützenkönig meldet Motorengeräusche aus Richtung 10.

0951 **203 meldet ein Ruderboot mit 7 Mann Besatzung und einem zugedeckten Gegenstand in Höhe des Wracks mit Kurs England.**

0958 203 hat Alarm! Das Boot steht jetzt 4-5 km in Richtung 9.

1010 **203 hat Boot mit 2 Stoppschüssen beschossen!** Boot im Dunst verschwunden.

1034 Scheinwerfer von 203 hat das Boot wieder bei Cadzand aufgefaßt

1250 Süd./- meldet: bei dem um 0951 Uhr von der 203 gemeldeten Boot handelt es sich um ein deutsches mit 7 Mann und ein Uffizier bestztes Boot. Bei der Überfahrt von Breskens nach Vlissingen wurde es abgetrieben und ist nun bei Cadzand gelandet.

1047 Alarm für Süd./- ! Ein Ziel aus Richtung 5.

1048 Flakalarm! Zwei Ziele aus Richtung 5 Entfernung 10 km.

1050 Schützenkönig meldet Motorengeräusche aus Richtung 4.

1056 Das gemeldete Ziel steht jetzt in Richtung 10 Entfernung 12 km.

1112 Alarm für Veere! Zwei Ziele über Veere.

- 1115 Kriegswache Ruhe! Ziele sind nach Richtung 11 abgeflogen.
- 1215 Alarm Domburg! Tiefflieger von Richtung 3 nach 9.
- 1217 Tiefflieger über Middelburg.
- 1218 Flakalarm für die leichten Waffen! Tiefflieger kreisen über Middelburg.
- 1221 Die Maschinen sind nach Richtung 11 ausgeflogen.
- 1241 **West./- meldet schwere Detonationen in Richtung 3 weit.**
- 1244 Süd./- hat Alarm! Motorengeräusche in Richtung 6.
- 1257 Hamster meldet viele Ziele aus Richtung 9 Entfernung 60-70 km.
- 1305 Flakalarm! Viele Ziele aus Richtung 8-9 Entfernung 45 km.
- 1308 Ost./- meldet Motorengeräusche in Richtung 11-12 weit. Es handelt sich um weit auseinandergezogene Verbände aus Richtung 8 im Anflug Entfernung 30 km.
- 1309 Fliegeralarm! Maschinen im Anflug aus Richtung 8 Entfernung 20 km.
- 1310 Feuereröffnung auf größte Reichweite.
- 1311 Direkter Anflug aus Richtung 9.
- 1312 **West./- schießt!**
- 1315 Neuer Anflug aus Richtung 12 Entfernung 12 km. Es handelt sich um Jäger.
- 1316 **Ost./- schießt!** Veere meldet mehrere Spitfire in Richtung 9.
- 1318 Ein Verband in Richtung 9 kreisend Entfernung 30 km.
- 1320 Ein Verband aus Richtung 9 mit Südkurs! Westkapelle meldet 2 Maschinen über Stellung.
- 1324 Ziele jetzt in Richtung 6 Entfernung 25 km.
- 1325 Weitere Ziele aus Richtung 9 Entfernung 60-90 km.
- 1330 Die Masse der Maschinen steht jetzt bei Brussel.
- 1332 Entwarnung und Kriegswache Ruhe! Ziele fliegen zwischen Zeebrugge und Oostende aus.
- 1350 Flakalarm! Anflug von 20-30 Maschinen aus Richtung 10-11 Entfernung 18-25 km.
- 1352 Fliegeralarm! Starke Motorengeräusche aus Richtung 11.
- 1352 (bis 1353) **West./-, Nord./- und Ost./- schießen!**
- 1353 Ausguck meldet Maschinen drehen ab und nehmen Kurs Middelburg.
- 1354 Veere meldet mehrere Maschinen über der Batterie, es handelt sich um Jagdmaschinen.
- 1355 Seedeich meldet Maschinen mit Fahrwerk! Nord./- meldet Maschinen fliegen mit Zusatztanks.
- 1356 **Veere meldet 2 Blindgänger der 10,5 cm heruntergekommen.**
- 1357 Luchs und Tiger melden keine anfliegenden Ziele mehr.
- 1359 Süd./- hat Alarm! **Süd./- schießt auf tieffliegende Lightning und meldet Maschine brennt!**
- 1436 Alarm Domburg! Erhöhte Aufmerksamkeit auf Tiefflieger aus Richtung 11.
- 1439 **Süd./-: die beschossene Maschine ist mit Rauchfahne in Richtung 9 abgeflogen.**
- 1444 Flakalarm für leichte Waffen! Anflug mehrerer Maschinen aus Richtung 9.
Nord./- hat Flakalarm gegeben! Es handelt sich um Tiefflieger.
- 1445 Maschinen haben SW-Kurs und stehen in Richtung 7 Entfernung 10 km.
- 1448 Vier von Süd./- gemeldete Mustang stehen bei Dishoek im Anflug.
- 1449 Die Maschinen haben Nordkurs und kurven über Westkapelle.
- 1450 Die Ziele kurven nördlich der Insel.
- 1451 Neuer Anflug aus Richtung 12, es handelt sich um Mustang.
- 1452 Maschinen über Westkapelle tiefergehend im Anflug aus Richtung 9.
- 1455 Süd./- gibt Alarm! Erhöhte Aufmerksamkeit auf Fährbetrieb.
- 1457 Nord./- hat Alarm gegeben! Es handelt sich um 3 Mustang, die nach Richtung 9 abfliegen.

- 1501 Die Maschinen befinden sich im Anflug aus Richtung 10-11 Entfernung 10 km.
- 1502 **Ausguck meldet Detonation in Richtung 5.**
- 1503 Bei Terneuzen kreisende Maschinen.
- 1504 Maschinen aus Richtung 8-9 im Anflug, Scheinwerfer 21 meldet Tiefflieger scheldeaufwärts.
- 1505 Nord./- hat Alarm gegeben! Die Maschinen haben wieder Westkurs.
- 1509 Ziele kurven über Veere! Veere meldet Maschinen in Richtung 12 im Anflug auf Veere.
- 1512 Es kreisen 8 Maschinen über der Insel; Maschinen von Middelburg im Anflug.
- 1514 Süd./- gibt Flakalarm! Seedeich meldet in Richtung 7 zwei Boote treibend
- 1515 Flakalarm! Die beiden Maschinen kurven in Richtung 7 Höhe 500 bis 1000 m.
- 1517 Die Maschinen kurven in Richtung 6, über der Insel mehrere Jäger.
- 1518 Drei bis vier Maschinen in Richtung 4 scheldeabwärts Entfernung 10 km.
- 1519 (bis 1521) Über der Schelde mehrere kurvende Ziele.
- 1523 Zwanzig wahrscheinlich zwei-motorige Ziele in Richtung 7 Entfernung 45 km.
Über der Insel immer noch mehrere Jäger.
- 1525 Der Verband in Richtung 7 hat NO-Kurs. Es handelt sich um einen größeren Verband in einer Breite von 32 bis 40 km.
- 1527 Fliegeralarm! Angriffskurs aus Richtung 6-7. Feuereröffnung auf größte Zünderlaufzeit!
- 1532 Die Maschinen kurven in Richtung 7 Entfernung 20-25 km.
- 1533 Weitere Ziele aus Richtung 7 im Anflug Entfernung 20 km.
- 1538 In Richtung 4-5 sehr langsame Ziele mit NW-Kurs Entfernung 30 km.
Es handelt sich um 30 bis 40 Maschinen.
- 1540 Die Maschinen stehen jetzt in Richtung 6 Entfernung 20 km!
Erhöhte Aufmerksamkeit auf Tiefflieger!
- 1543 Spitze der Ziele steht jetzt in Richtung 5 Entfernung 60 km. Der Verband erstreckt sich von 50-100 km.
- 1544 Entwarnung und Kriegswache Ruhe!
- 1612 Alarm für Süd./- ! Ost./- hat auch Alarm gegeben!
Ausguck meldet zwei Mustang nach Richtung 9 ausfliegend.
- 1619 Flakalarm! Zehn Ziele über der Schelde mit Kurs West zwischen Breskens und Vlissingen.
- 1621 Es handelt sich bei den gemeldeten Maschinen um Mustang! Die Ziele fliegen in Richtung 9 aus.
- 1623 Mehrere Ziele über der Schelde.
- 1626 **Nord./- schießt auf eine Fortress!** Die Maschine fliegt nach Richtung 9 aus.
- 1634 Flakalarm! Mehrere Ziele in Richtung 3 kurvend über der Schelde.
- 1637 Die Ziele in Richtung 4 befinden sich im Anflug über der Schelde.
- 1638 Die Ziele fliegen in Richtung 9 ab.
- 1639 Ausguck: Ziele zwischen Middelburg und Veere mit Westkurs kurven über der Insel.
- 1652 Flakalarm! Acht Maschinen fliegen aus Richtung 9 an.
- 1653 Die Ziele stehen bei Westkapelle mit Ostkurs! Motorengeräusche aus Richtung 11 näherkommend.
- 1703 Flakalarm! 5 bis 6 Ziele aus Richtung 3 über der Schelde.
- 1706 Kriegswache Ruhe! Die Ziele fliegen in Richtung 9 aus.
- 1724 Flakalarm! Zweimotorige Ziele aus Richtung 4 im Anflug Entfernung 10 km.
- 1729 Kriegswache Ruhe! Die gemeldeten Maschinen fliegen in Richtung 9 aus.
- 1740 Flakalarm! 6 bis 7 Ziele aus Richtung 3 im Anflug Entfernung 10 km.
- 1742 Dishoek meldet die Maschinen mit Kurs Richtung 9 über der Stellung.

- Ausguck meldet neue Motorengeräusche aus Richtung 4.
- 1743 Die Ziele stehen in Richtung 4 über der Schelde Entfernung 6 km.
- 1744 Die Maschinen befinden sich mit Kurs Richtung 8-9 im Abflug.
- 1748 Kriegswache Ruhe!
- 1947 Flakalarm! Ein Ziel in Richtung 3 tief.
- 1948 Das Ziel kurvt über der Schelde.
- 1952 Luchs ortet ein Ziel in Richtung 7 Entfernung 20 km.
- 1954 Kriegswache Ruhe! Das Ziel ist in Richtung 6 abgeflogen.
- 2110 Es laufen drei Boote aus.
- 2155 Eine Maschine aus Richtung 3 näherkommend.
- 2214 Flakalarm! Ein Ziel aus Richtung 3 mit NW-Kurs
- 2217 Kriegswache Ruhe! Das Ziel ist in Richtung 2 abgeflogen.
Der Munitionsverbrauch betrug 171 Schuß 10,5 cm – 24 Schuß 4 cm – 20 Schuß 3,7 cm und 278 Schuß 2 cm.

Flakgruppe Hansweert – Wemeldinge.(19 bis 27 September)

Geringe Flugtätigkeit mit vereinzelt Anflügen auf Hansweert und Wemeldinge ohne Angriffe.

Abwehr mit 15 mm, 2 cm und 3,7 cm.

Lagebericht an Seekommandant.

--.-- In Vor – und Nachmittagsstunden laufend Über – und Vorbeiflüge einzelner feindlicher Jagdmaschinen mit Zielhöhen 3000-7000 m.

1305 (bis 1332) Anflug mehrerer Maschinen, Typ unbekannt, aus Richtung 8 bis 9 und Höhe 4500 m.

Die Maschinen wurden von den schweren Waffen der 810 beschossen!

Auf Grund schlechter Sicht keine Erfolge beobachtet.

1350 (bis 1358) Anflug von ca.20 bis 30 Maschinen (Spitfire) aus Richtung 10-11 und Höhe 5000 m.

Maschinen wurden von den schweren Waffen 810 beschossen!

1359 Beschuß einer Lightning von der 5./810!

Maschine flog mit stärker werdender Rauchfahne nach See im Dunst ab.

1444 (bis 1505) Mehrere Jäger kreisen in Zielhöhen von 1000 bis 3000 m über der Insel und über Veere.

1530 (ab) Über – und Vorbeiflüge einzelner und mehrerer feindlicher Maschinen zumeist Jagdmaschinen. Einige Verbände flogen nördlich am Gefechtsbereich vorbei.

1626 Schießt die 2./810 auf eine Fortress! Wegen sehr schlechter Sicht kein Erfolg beobachtet.

2157 6./810 meldet Abwurf einer Bombe bei Veere, die Bombe fiel ins Wasser.

Samenvattingen Seekommandant Süd-Holland.

1215 Der kommandierend General des 89ste.Armee Korps teilt mit daß sich die Lage bei der 712de.Infanterie Division im Raume Terneuzen überraschend schnell verschlechtert habe und ab Mitternacht Zurücknahme auf Brückenkopf westlich Terneuzen beabsichtigt sei.

Der Hafen lage dann wahrscheinlich bereits unter Feindfeuer. Es muß versucht werden die im Brückenkopf befindlichen Truppen abzutransportieren!

1413 MAA 203 meldet Abschuß einer Lightning! Pilot von einer Infanterie Kampfgruppe gefangen genommen.

1420 Hamilton versenkt ein Boot zwischen Molen und Schleusen Zeebrugge.

- 1450 4./203 (Cadzand) schieft Störungsfeuer op Maldegem.
2100 Ab dieser Zeit mit zwei MFP's verseuchung mit Minen wie folgt:
15 Minen ostwärts Hansweert ins Fahrwasser nach Kruiningen.
15 Minen ins Nebenfahrwasser Gat van Ossensisse.
30 Minen ins Hauptfahrwasser ostwärts Terneuzen.
Ab 20/09 00.00 Uhr Scheldefahrwasser ostwärts Hansweert und ab 20/09 04.00 Uhr ostwärts Terneuzen gesperrt.

Admiral in den Niederlanden.

Sonderstab Knuth meldet als Tagesleistung Terneuzen 719 Soldaten, 190 Fahrzeuge und 12 Geschütze. Von Breskens aus 3882 Soldaten, 340 Fahrzeuge und 30 Geschütze.
(verdere meldingen overeenkomend met andere Befehlstellen)

Einsatz der Rheinflottille und Hafenschutzgruppe Vlissingen.

Zehn HR-Boote schleppen Leichter zwischen Terneuzen-Kruiningen und Hansweert. Im Geleitschutz Breskens-Vlissingen 3 HR-Boote und je drei Boote auf Positionen 11 und 12.
Erneuter Einsatz von **HV03** als Flakschutz zwischen Breskens und Vlissingen.

KTB 32ste. Minensuch Flottille.

- ..-- Beide Gruppen – Vlissingen/Terneuzen – Übersetzverkehr! Wegen diesigen Wetters auch bei Tage.
- 1400 A-Gruppe wird bei A-Tonne durch eine Lightning vergeblich angegriffen.
1950 Vier Thunderbolts greifen im Nähe Tonne 6 **M3234** mit zwei vollbeladenen kähnen im Schlepp an aber werden durch gutliegendes Abwehrfeuer zum Abdrehen gezwungen.
2105 Auf Hafen Terneuzen setzt während des Verladens schlagartig starkes Feuer aus Geschützen und schweren Granatwerfern ein.
Stadt und Hafen werden geräumt.
Btsmt. Neidhardt bringt unter starkem Beschuß Lazarettfahrzeug mit 49 Verwundeten aus dem Hafen, nimmt auf der Schelde noch 11 Schiffbrüchige auf und läuft trotz schlechter Sicht nach Vlissingen durch.

Een (vrijwel) onbekend verlies voor de Kriegsmarine.

Minensucher **M3662** werd in de haven van Terneuzen door artillerievuur getroffen waarna het vaartuig op het strand moest worden gezet. Het 110 ton metende vaartuig – dat als KFK 52 door de St.Pieterwerf te Hemiksen-Antwerpen werd gebouwd en op 24 juni 1943 door de Kriegsmarine in dienst werd gesteld – moest als geheel verloren worden beschouwd.

De geallieerde vliegtuig verliezen in en om Zeeland.

- F-5B Lightning 42-67342 van 7 PG/27 squadron werd tussen 1359 en 1413 door 5./810 getroffen. De piloot slaagde er vervolgens in om in het Zwin (tussen Knokke en Cadzand) een noodlanding uit te voeren (voor details zie voorgaande rapportages)
1Lt. Grover P. Parker pow
Hij verdween in krijgsgevangenschap maar slaagde er later in te ontsnappen (zie bijlage(n)).
- Stirling Mk.IV LK170 van 295 squadron – afkomstig van Harwell Berkshire - crashte als gevolg van Flakschade nabij de woning van Dhr.van Rie te Eede op enkele tientallen meters van de Belgische grens verwijderd.. Het vliegtuig naderde volgens

ooggetuigen vanuit het noordoosten en boorde zich met de neus diep in de grond zodat het toestel geheel verpletterd werd. Van de zes bemanningsleden kon alleen de staartschutter – Sgt. Wheeler – worden geborgen. (zie bijlage) Opgemerkt moet worden dat de twee despatchers behoorden tot 253 (Airborne) Composite Company Royal Army Service Corps.

Flt.Sgt. Ray Ashley Hall mia

Runnymede Memorial Panel 218

Flt.Sgt. Arthur Manston mia

Runnymede Memorial Panel 220

Flt.Sgt. Eugene Peter McDonald mia

Runnymede Memorial Panel 220

Sgt. Bernard Fanthorpe mia

Runnymede Memorial Panel 229

Sgt. Ewart Stephen John mia

Runnymede Memorial Panel 232

Sgt. Alfred Stanley Wheeler +

In eerste instantie werd hij op de gemeentelijke begraafplaats van Aardenburg ter aarde besteld. Op 7 augustus 1945 werden zijn stoffelijke resten overgebracht naar de Canadese militaire begraafplaats te Adegem.

Dvr. Norman Enderby (despatcher) mia

Groesbeek Memorial Panel 9

Dvr. Francis Cliffe Holdsworth (despatcher) mia

Groesbeek Memorial Panel 9

- Mosquito Mk.XX KB267 van 627 squadron werd door Flak getroffen waarna het toestel brandend neerstortte op het land van de heer van der Riet aan de haven bij Steenberg. De gesneuvelden werden – op last van de Duitse Wehrmacht – op de rooms katholieke begraafplaats van Steenberg ter aarde besteld.

Wg.Cdr. Guy Penrose Gibson +

Sqn.Ldr. James Brown Warwick +

- Mosquito Mk.XIII MM463 van 29 squadron – om 1800 gestart van Hunsdon Hertfordshire – stortte in de late avonduren van deze dag neer nabij Groede. Het toestel voerde een intruder en ranger missie uit maar werd vanwege het slechte weer terug geroepen.

Flt.Lt. Henry West +

Momenteel op de Britse militaire begraafplaats te Bergen op Zoom.

Flt.Lt. Lennert Aexel Komaroff +

Momenteel op de Britse militaire begraafplaats te Bergen op Zoom.

- Glider – Type Horsa Chalkno. 994 en gevlogen door S/Sgt. James Ellin en Sgt. Ray Sargent – moest als gevolg van het loskoppelen van de sleepverbinding een ditching ten noordwesten van Oostende uitvoeren. De overlevenden slaagden erin de dinghy te bereiken en zich op deze wijze te redden.

Drie dagen later, op 22 september, werden zij door de reddingsboot “Zeeuwsch-Vlaanderen” uit een mijnenveld in de Wielingen gered en aan land gebracht.

Vandaar uit werden de vier overlevenden in krijgsgevangenschap afgevoerd.

- Twee Gliders voerden crash-landingen uit langs de oostkant van de weg van Maldegem naar Strobrugge tegenover de zijweg naar Rokalseide en langs de Kleine Warmestraat nabij de bloemkwekerij van R(emy) Matthijs iets ten oosten van Maldegem. In het eerste toestel bevonden zich een jeep en een houwitser alsmede enkele soldaten.
Het tweede toestel vervoerde eveneens een licht stuk geschut en een zestal inzittenden die in een kring op hun buik gingen liggen met de wapens in de aanslag. Ze gingen er vanuit in bezet gebied te zijn geland en waren vast van plan zich te verdedigen.
Enkele burgers waagden het erop om dichterbij te komen en de soldaten kenbaar te maken dat ze in reeds bevrijd gebied waren. Kort daarna kwamen ze in contact met Canadese soldaten op patrouille. Omtrent de identiteit weten we slechts dit dat het twee toestellen moeten zijn geweest met één van de volgende nummers te weten Chalkno.903, 974, 130, 133 en 144
- Ook op deze dag moeten tal van vliegtuigen – Stirlings, Dakota's en vooral gliders door lichte Flak en afweer van infanteriewapens in meer of mindere mate zijn getroffen.
Het is echter ten enen male onmogelijk om hierop nader in te gaan of aanvullend onderzoek te verrichten.

Bijlage 01 – F-5B Lightning van 7 PG nabij het Zwin.(1359-1413)

F-5B Lightning 42-67342 (Double Trouble) van 7 PG/27 squadron werd door afweervuur van 5./810 getroffen waarna de machine in het Zwin een noodlanding moest uitvoeren.

Drie fotoverkenners van 7th.Group werden erop uit gezonden om de landings – en dropzones van Market Garden te fotograferen. Zodoende kon een indruk van het verloop van de strijd worden verkregen.

De gegevens van de zware Flak te Breskens (zie documentatie) sporen exact met de informatie van de piloot. Lt. Grover P. Parker rapporteerde als volgt:

Terugkerend op geringe hoogte van de droppingzones werd mijn machine zodanig beschadigd dat ik een (succesvolle) wheels-up landing op het strand boven Knokke moest uitvoeren.

Ik was niet gewond en trof onmiddellijk voorbereidingen om mijn machine in brand te steken. Voordat ik dit echter kon uitvoeren werd ik door een aantal Duitsers – die vanaf een duintop de crash-landing waarschijnlijk hadden waargenomen – gevangen genomen.

Hij werd overgebracht naar een commandopost, net even buiten Breskens, voor een ondervraging. Daarna ging het naar Vlissingen alwaar hij vier dagen werd vastgehouden. Van Vlissingen via Goes, Breda en Dordrecht enzovoort.

Uiteindelijk slaagde hij erin te ontsnappen. Voor de verdere bijzonderheden van deze bijzondere man zie de copie uit het blad “Escape & Evasion – Grover P. Parker Style”zoals dat verscheen in het Amerikaanse blad “Military”van januari 1990.

Grover Parker overleed op 8 december 1984.

Bijlage 02 – De Short Stirling nabij Eede – 19 september 1944

Een aantal Stirlings - waaronder zeventien vliegtuigen van 295 squadron – werden ingezet om re-supply opdrachten nabij Arnhem en Nijmegen uit te voeren. Meerdere toestellen zouden deze dag niet op hun basis terugkeren waaronder de “LK170”, die was gestart van het vliegveld Harwell voor een missie naar SDP-V ten noordwesten van Arnhem.

Tijdens de terugvlucht werd de machine door Flak getroffen waarna het zware vliegtuig loodrecht, met de neus omlaag, neerstortte nabij grenspaal 350 bij Eede aan de westzijde van de Nieuwe Weg tegenover het hofsteedje van F.B.van Rie.

Medio juli of augustus 1945 kwam een kraan van de Royal Air Force van het vliegveld van Maldegem met de nodige manschappen en verdere materieel de restanten van deze machine bergen.

Met de nodige zorg werden de brokstukken uit elkaar en uit het steeds dieper wordende gat naar boven gehaald en aan de kant gelegd. Tenslotte bleken de motoren, die het laatst tevoorschijn kwamen, wel vier meter in de grond te zitten. Van een paar vlaams sprekende militairen vernamen de burgers dat slechts één der inzittenden te identificeren zou zijn en dat was de staartschutter. Zijn stoffelijke resten omvatten overigens ook niet meer dan wat beenresten en plukjes haar met schilfers.

De restanten met de totaal vermorzelde lichaamsdelen zijn – met de in elkaar gedrukte delen van het vliegtuig – op een hoop gelegd en later weggehaald. Het gemaakte gat stond spoedig vol welwater.

Het gedeelte, dat het diepste lag, heeft men er niet meer uitgehaald. Hierna werd het gat weer dichtgemaakt.

Bemanning:

Flt.Sgt. Ray Ashley Hall Runnymede Memorial Panel 218	Pilot	mia
Flt.Sgt. Arthur Marston Runnymede Memorial Panel 220	Nav.	mia
Eugene Peter McDonald Runnymede Memorial Panel 220	A/Bomb.	mia
Sgt. Bernard Fanthorpe Runnymede Memorial Panel 229	W/Op.	mia
Sgt. Ewart Stephen John Runnymede Memorial Panel 232	F/Eng.	mia
Sgt. Alfred Stanley Wheeler Werd in eerste instantie op de algemene begraafplaats van Aardenburg begraven. Op 7 augustus 1944 werden zijn stoffelijke resten overgebracht naar de Canadese militaire begraafplaats te Adegem.	Air gnr.	mia
Dvr. Norman Enderby Groesbeek Memorial Panel 9	despatcher	mia
Dvr. Francis Cliffe Holdsworth Groesbeek Memorial Panel 9	despatcher	mia

Bijlage 03 – De parachute landing van Lt.Troncalli bij Breskens.

Bron: Luchtbrug Market Garden

19 september 1944 – de derde dag van operatie Market Garden – de luchtlandingen nabij Arnhem en Nijmegen. Van de vliegtuigen die een dropping moesten uitvoeren op landingszone “N” – ten zuidoosten van Groesbeek – kwam er (slechts) één in moeilijkheden en wel Skytrain “42-100885” van 439 Troop Carrier Group/ 91 squadron met Raymond Francis en zijn bemanning.

De Flight Engineer – Sgt. Alvin Harrison – geeft de gebeurtenissen als volgt weer:

Drie minuten nadat we de kustlijn van Nederland waren gepasseerd, werden we door een Flakgranaat getroffen. Er brak onmiddellijk brand uit in de vleugel aan de onderkant van de motor. Ik was op dat moment in de cabine waar ik ook de brand kon zien. Ik riep de vlieger op en zei hem dat we waren getroffen en in brand stonden. Tweede vlieger Samuel Troncalli kwam toen direct naar de laaddeur. Ik was voor hem in de cabine, deed mijn Flakvest af en mijn parachute om. Toen ik uit het raam keek zag ik dat het vuur weer even snel was uitgegaan en ik gaf dat door aan de rest van de bemanning.

Troncalli is desondanks uit het vliegtuig gesprongen en ik zag dat zijn parachute openging.

Sgt.Godfrey heeft nog geprobeerd Troncalli tegen te houden maar hij wilde met alle geweld uit het vliegtuig.

Uit een Duits rapport blijkt dat Lt. Troncalli veilig bij Breskens op de grond is gekomen. Hij werd door de Duitsers gevangen genomen en verhuisde naar een krijgsgevangenkamp.

De overige bemanningsleden slaagden erin om veilig Brussel te bereiken waar een redelijk goede landing kon worden uitgevoerd.

Bijlage 04 – Airspeed Horsa Chalkno.994 van het Glider Pilot Regiment.

Bron: Tugs and Gliders to Arnhem van A.J.van Hees (pages 185-186)

Operations Record Books 190 and 620 squadron.

Bad weather imposed a delay until 1230 hours, when two Stirlings of 190 squadron and one of 620 squadron towed off three Horsa gliders for Landing Zone ‘L’ near Johanna Hoeve east of Wolfheze and just north of the railway line.

Flg.Off. Bebarfeld was unsuccessful! Approaching the Dutch coast he ran into low cloud and the glider overtaking the tug nearly forced the latter into the sea. Meanwhile the rope broke and the glider hit the water. Three men were seen to climb into a dinghy dropped by the tug. It is believed that both glider pilots were killed. Meanwhile Flg.Off. Bebarfeld returned to base.

Abortive sortie Chalkno. 994.

One of the three planned sorties – Chalkno. 994 – would not reach the landing zones in The Netherlands.

Piloted by S/Sgt. James Ellin and Sgt. Ray Sargent, this Horsa glider carried a jeep and two trailers, two heavy motorcycles and five troops belonging to 1st.Parachute Brigade’s 2nd.Batallion.

Approaching the Belgian coast in a low tow position the Stirling/Horsa combination got into thick mist. Both glider pilots lost sight of the tug and were forced to cast off. One of the

metall plugs, on the glider's end of the tow rope, smashed through the sides of the cockpit and hit S/Sgt. Ellin on the head.

The Horsa ditched in the North Sea west of Ostend and all but S/Sgt. Ellin got into the dinghy. It is not known if S/Sgt. Ellin was killed by the injuries he received or if he drowned being unconscious.

Being near the Belgian coast, a German coastal battery opened fire on the survivors, fortunately without success. Making landfall the survivors were all made pow.

De “Zeeuwsch Vlaanderen” redt vier vliegers.

De reddingsboot “Zeeuwsch Vlaanderen” redt op 22 september vier Britse vliegers uit een mijnenveld in de Wielingen. Het is zeer waarschijnlijk – maar verre van absoluut zeker – dat het hierbij gaat om het overgebleven bemanningslid van het Glider Pilot Regiment alsmede de zich aan boord bevindende soldaten.

S/Sgt Ellin's body drifted ashore on the territory of Zeebrugge on the 2nd of October 1944 and was buried in the municipal cemetery of Blankenberge

Een vergissing (?)

S/Sgt. James Bernard Cecil Ellin is – volgens the British War Graves Commission – eerst op 18 september 1944 om het leven gekomen. Dit is naar alle waarschijnlijkheid een correctie op een publicatie uit 1957 waarin als datum van sneuvelen 25 september 1944 is opgenomen.